

Statens Planteavlsforsøg

1362. MEDDELELSE

79. ÅRGANG 16. JUNI 1977

Udgivet af
Statens
Planteavlsudvalg

Statens Forsøgsstation, Kirstinebjergvej 6, 5792 Årslev

Sortsforsøg med jordbær 1972-74

A. Thuesen

Forsøgene har haft til formål at bedømme sorterens kvalitet og ydeevne til forskellige anvendelsesområder. De er udført på svær lermuld ved Blangstedgaard og på god sandmuld ved Spangsbjerg.

Der blev plantet i 1971 ved Blangstedgaard 20. august og ved Spangsbjerg 5. august. Planteafstanden var ved Blangstedgaard 35×90 cm og ved Spangsbjerg 33×90 cm og med henholdsvis 60 og 62 planter pr. parcel. Begge steder udlagt med 3 fællesparceller.

På grund af overflytning af forsøgsstationen ved Spangsbjerg til Årslev er der ingen høsttal for Spangsbjerg i 1974.

I tabel 1 er udbyttet af salgbare bær ved de to forsøgsstationer anført som gennemsnit af henholdsvis tre og to års høst, dernæst det årlige gennemsnitsudbytte af alle forsøg samt udbyttet i den første høstperiode, d.v.s. de tre første plukninger i høstsæsonen.

Bærstørrelsen, ligeledes anført i tabel 1, er gennemsnit ved Blangstedgaard for hele høstperioden og er angivet særskilt for 1., 2. og 3. høstår.

En orientering om forskelle i plukkepræstation mellem sorterne er opnået, ved at der ved Spangsbjerg igennem sæsonen 1973 blev taget tid for bærplukningen i eet parcelhold (tabel 1).

Modtagelighed for gråskimmel er anført som vægtprocent skimlede bær af totaludbyttet. I forsøgsperioden er der ikke forekommet særlig kraftige angreb; stærkest var det ved Spangsbjerg i 1973, og det er kun tallene herfra, der er vist i tabel 1.

Nogle af de vigtigere kvalitetsegenskaber er vist i tabel 2. De anførte karakterer for smag og farve af friske bær stammer fra bedømmelser udført ved Statens Husholdningsråd. Her blev blandt andet også foretaget bestemmelse af C-vitaminindhold.

Drænet vægt og formbevaring efter optøning af dybfrosne bær blev undersøgt ved Spangsbjerg igennem forsøgsperioden. Samme sted blev også prøver af sorterne frysetørret, og prøver blev konserveret på dåse. Laboratoriet for Frugt- og Grøntkonserver ved Blangstedgaard har medvirket ved farve-, konsistens- og smagsbedømmelse af dåsekonserverede prøver.

Konklusion

Der synes ikke i denne serie at være sorter, der kan betragtes som epokegørende nyheder i forhold til måleprøverne 'Sengana' og 'Zefyr'. Ingen har udbyttmæssigt overgået 'Sengana'. Men føl-

gende tre sorter bør dog på grund af specielle egenskaber fremhæves.

'Kristina' er meget tidlig moden og har god farve og konsistens til hjemmekonservering. Men den er ret småfrugtet og må anses for bedre egnet til dyrkning i privathaver end i erhvervsavl.

'Tigaiga' er egnet til frysning. Den har udpræget fast konsistens og har god transportfasthed.

'Lumina' udmærker sig ved sin lysende, orangerøde farve. Til friskvaremarkedet kan den i sidste halvdel af sæsonen være et alternativ til den mørkrøde 'Sengana'.

Beskrivelse af sorterne

Balsgård 2617. Tiltrækker: Institutet för växtförädling, Balsgård, Sverige. Ikke i handel.

Udbyttet middelstort. Tidlig modning. Egnet til frisk forbrug. Bær middelstore, bliver dog ret små mod sæsonens slutning. Formen bredrund, farven teglrød, skinnende. Er noget vanskelig at afhase; bær ofte lidt hule efter afhasningen. Frugtkødet lysrødt til middellrødt, konsistensen blød, lidt syrlig, uden særlig aroma. Er lidt modtagelig for gråskimmel.

'*Fructana*'. Tiltr.: Sengana G.M.B.H., Hamburg-Volksdorf. I Danmark repr. ved Østergårds Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.

Udbyttet middelstort. Middeltidlig til sen modning. Egnet til frisk forbrug og nogenlunde godt egnet til hjemmekonservering. Bærrene første år ret store, iverigt middelstore, kort kegleformede til runde, lidt kantede og riflede. Farven middellrød til mørkrød, halvglinsende. Nødder indsænkede. Lidt vanskelig af afhase. Frugtkødet orangerødt til middellrødt, ret blød, men behagelig konsistens. Smagen middelgod med svag aroma. Har kun været svagt angrebet af gråskimmel.

'*Hummi Grande*'. Tiltr.: Reinhold Hummel, Stuttgart-Weilimdorf. I handel omkring 1967. Varemærkebeskyttet.

Udbyttet middelstort. Middeltidlig modning. Kun egnet til frisk konsum. Bær meget store, runde til rundt kegleformede, lidt riflede. Farven

mørk orangerød, noget brunligt blakket, halvglinsende. Lidt vanskelig at løsne hasen, ofte fremkommer stort hulrum efter afhasningen. Frugtkødet lys orangerød. Ingen særlig aroma. Konsistensen temmelig blød og trevlet. Får let trykpletter efter henstand. Modtagelig for meldug, svagt modtagelig for gråskimmel.

'*Kristina*'. Tiltr.: Institutet för växtförädling, Balsgård, Sverige. I handel 1968. Varemærkebeskyttet.

Udbyttet middelstort. Meget tidlig modning. Velegnet til dåsekonservering og frysning. Bær middelstore til små, kort kegleformede til runde, glinsende, mørkrøde. Afhasningen ret let. Frugtkødet gennemfarvet mørkrødt; middelfast konsistens. Smagen syrlig med middellstærk aroma. Ret holdbar efter henstand. Sorten synes temmelig modstandsdygtig overfor gråskimmel og meldug, men en lettere grad af brogede blade («June yellows») forekommer almindeligt.

'*Lumina*'. Tiltr.: Statens forsøgsstation, 5792 Årslev. I handel 1977 under licens. Forhandlere: Magnus Nielsen, Ganløse, Måløv, Østergårds Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.

Udbyttet middelstort. Modner ret sent, omtrent samtidig med Sengana, men høstperioden er 2-3 dage længere. Egnet til frisk konsum. Sorten synes ikke egnet til mere end 2 års høst. Bær store til middelstore, regelmæssige, kort kegleformede til runde. Farven lysende orangerød, glinsende. Afhasningsevnen middelgod. Frugtkødet lys orangerød til hvidligrosa. Smagen ret sød, lidt tør, uden særlig aroma. Middelfast, jævn konsistens. Ret god transportfasthed og ret god holdbarhed efter henstand. Angribes ikke af meldug, men er modtagelig for gråskimmel.

'*Sengana*'. Tiltr.: R. v. Sengbusch, Hamburg. I handel 1952 under licens. I Danmark repr. ved Østergårds Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.

Udbyttet stort. Middeltidlig til sen modning. Velegnet til frysning og dåsekonservering, ret god til frisk konsum. Bær middelstore til store, runde til kort kegleformede, mørkerøde til brunrøde,

ikke helt gennemfarvede. Afhases nogenlunde let. Smagen syrlig, ret kraftig. Konsistensen mid-delfast. Angribes ikke af meldug, men er modtagelig for angreb af gråskimmel.

Spangsbjerg 463/62. Tiltr.: Statens forsøgsstation, 5792 Årslev. Indtil videre ikke i handel.

Udbyttet stort. Tidlig til middeltidlig modning. Egnede til frisk konsum. Bærrene er først i sæsonen meget store, senere kun middelstore. Formen rund til kort kegleformet, efterhånden svagt halset. Farven middelrød til mørkrød. Middelgod afhasning. Frugtkødet gennemfarvet, ret mørkerødt. Konsistensen lidt blød. Smagen middelgod, ret sød, middelkraftig aroma. Bærrene får let trykpletter efter henstand. Modtagelig for gråskimmel og meldug.

Spangsbjerg 656/62. Tiltr.: Statens forsøgsstation, 5792 Årslev. Indtil videre ikke i handel.

Udbyttet middelstort. Tidlig modning. Egnede til frisk forbrug. Bær middelstore, runde til kort kegleformede, middelrøde til mørkrøde. Noget vanskelig at afhase. Frugtkødet middelrødt til mørkrødt. Smagen god, middelsød med behagelig, ret kraftig aroma. Tilbøjelig til trykpletter efter henstand. Er noget modtagelig for meldug.

'*Tigaiga*'. Tiltr.: Sengana G.M.B.H., Hamburg-Volksdorf. I Danmark repr. ved Østergårds Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.

Udbyttet middelstort. Modner samtidig med eller en smule senere end Sengana. Sorten synes velegnet til frysning. Den har god konsistens og form til dåsekonservering, men er noget lys. Bær store til middelstore, fra spids kegleformede og kileformede til næsten runde. Farven middelrød med noget gråligt skær. Noget vanskelig afhasning. Frugtkødet gennemfarvet orangerødt til middelrødt. Meget fast konsistens. Middelgod, svagt syrlig smag med svag til middelkraftig aroma. God transportfasthed. Har kun været svagt angrebet af gråskimmel.

'*Zefyr*'. Tiltr.: Statens forsøgsstation, 5792 Årslev. I handel 1965.

Udbyttet ret stort. Modner tidligt. Egnede til frisk forbrug og er ret gode til frysning. Bærrene er store og noget kamformede først på sæsonen, men bliver ret små mod slutningen. Farven jævn og stærkt rød. Lidt vanskelig afhasning. Frugtkødet middelrødt, ikke helt gennemfarvet. Middelfast konsistens. Smagen frisk syrlig og kraftig. Moderat modtagelig for gråskimmel, men modtagelig for meldug.

Tab. 1. Sortsforsøg med jordbær 1972-74

	Udbytte af salgbare bær, tons/ha		Bærstørrelse kg/100 bær		Meldug +++ = meget moder- gæld					
	Blang- sted- gaard gns. 3 år	Span- sberg gns. 2 år	Gns. alle for- søg	I- høst- peri- ode		1972	1973	1974		
'Kristina'	10,7	9,2	10,1	3,1	0,67	0,60	0,54	3,9	6	
'Zefyr'	14,8	14,7	14,8	3,8	0,85	1,07	0,89	6,3	5	++
Sp. 656/62	14,6	9,8	12,7	3,7	0,88	0,93	0,76	5,9	6	++
Balsgård 2617	13,9	9,5	12,1	2,0	0,85	1,20	0,70	3,2	8	
Sp. 463/62	17,1	13,2	15,6	1,0	1,47	1,20	1,04	5,6	15	++
'Hummi Grande'	10,5	10,7	10,6	1,0	1,53	1,53	1,38	5,9	7	++
'Fructana'	11,6	11,6	11,6	0,4	1,29	0,80	0,68	6,1	8	
'Sengana'	18,0	12,5	15,8	0,5	0,93	0,84	0,68	5,5	11	
'Tigaiga'	12,0	9,1	10,8	0,2	0,98	0,82	0,67	6,2	7	
'Lumina'	13,6	11,9	12,9	0,3	1,08	0,97	0,64	6,2	12	

Tab. 2. Sortsforsøg med jordbær 1972-74. Kvalitetsgenskaber

	Friske bær		Dybrosne		Dåsekonserverede		Frysetgørede			
	smag 10 = bedst	farve 10 = mør- kest	C-vita- min mg/100 g bær	drænet vægt g/100 g bær	form- beva- ring 10 = bedst	bær- farve 10 = mør- kest	saft- farve 10 = mør- kest	smag 10 = bedst	pct. pulver- farve 10 = mør- kest	pct. pulver- farve 10 = mør- kest
'Kristina'	6,7	7,8	54	78	7,0	7,5	8,5	7,9	10,4	8
'Zefyr'	6,2	7,5	88	65	5,5	5,5	7,0	7,0	10,1	7
Sp. 656/62	7,6	7,4	73	68	5,0	5,0	7,0	7,4	10,5	7
Balsgård 2617	5,5	5,6	64	69	4,0	5,5	6,5	6,0	9,3	6
Sp. 463/62	5,4	6,9	58	72	5,3	6,0	7,0	6,0	9,6	8
'Hummi Grande'	4,8	6,5	49	65	4,7	4,0	4,5	5,3	8,8	6
'Fructana'	6,5	7,4	62	78	6,2	5,5	6,5	6,0	10,4	6
'Sengana'	7,2	8,6	53	80	6,5	6,5	7,5	5,9	10,5	7
'Tigaiga'	6,0	7,6	69	84	7,2	4,0	5,5	6,2	10,3	5
'Lumina'	7,1	5,1	49	83	6,5	3,0	3,5	6,6	10,2	3

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsskontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1977 50,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 7.000 eksemplarer.